

Školní vzdělávací program

Základní školy Bruntál, Jesenická 10

Přípravná třída

1. září 2022

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika VP PT
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém

**Školní vzdělávací program Základní školy Bruntál, Jesenická 10
(ŠVP ZŠ Bruntál, Jesenická 10)**

Přípravná třída

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

Všichni spolu

ŠVP PT byl vytvořen podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

1.2. Předkladatel a zřizovatel

Adresa školy: Základní škola Bruntál, Jesenická 10, Bruntál, PSČ 792 01

Ředitel: PhDr. Marcela Žáková

Kontakty: *telefon* 552 306 870

e-mail reditel@1zsbr.cz

web www.1zsbr.cz

IČO 00852805

REDIZO 600 131 793

Zřizovatel: Město Bruntál

Adresa zřizovatele: Nádražní 20, Bruntál 792 01

Kontakty: *telefon* 554 706 111

Platnost dokumentu: od 1. září 2022

Podpis ředitele školy:

Číslo jednací: ZŠ - 445/2022

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Přípravná třída je umístěna v budově I. stupně Základní školy Bruntál, Jesenická 10. Jde o úplnou základní školu, která poskytuje vzdělání v 1. až 9. ročníku. Součástí školy je školní družina a školní jídelna s kuchyní. Kapacita školy je 650 žáků, školní družiny 150 žáků a školní jídelny 650 žáků.

2.2. Umístění školy

Jedná se o školu městského typu, nikoliv však sídlištní. Výhodná poloha ve středu města a blízkost autobusového spojení nám umožňuje nabízet vzdělávání všem místním dětem i těm dojíždějícím. Velkou výhodou je rozsáhlý pozemek, který využíváme jako sportovní areál, zahradu, klidové zóny i venkovní učebnu. V bezprostřední blízkosti školy se nachází městský park, který se pro nás stává dalším místem pro různé aktivity.

2.3. Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky

Škola byla vystavěna v roce 1976. Jde o pavilónový projekt. V jedné budově je umístěný první stupeň, ve druhé pak druhý. Třetí část tvoří jídelna s kuchyní, další školní družina a v poslední najdeme tělocvičnu a její zázemí. Všechny jsou propojeny systémem chodeb, ve kterých se žáci pohybují naprosto volně v domácí obuvi.

Kromě kmenových tříd se výuka odehrává v odborných učebnách. Jde o hudebny, chemii, fyziku, informatiku, přírodopis, dílny, jazykové učebny, výtvarný ateliér, keramickou dílnu, cvičnou kuchyň a tělocvičny. Žáci mohou také využívat žákovskou knihovnu a pedagogové pedagogickou. V atriu se nachází školní zahrada, venkovní učebna a klidové zóny. U školy je sportovní areál, ve kterém mají žáci k dispozici běžeckou dráhu, víceúčelové hřiště s umělohmotným povrchem, hřiště s asfaltovým povrchem, tenisové kurty, dvě doskočiště pro skok daleký a travnaté plochy. Škola za vydatné pomoci zřizovatele prochází postupnou rekonstrukcí.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Prostorové podmínky

Učebna přípravné třídy je umístěna v budově prvního stupně. Žáci přípravné třídy mají k dispozici šatnu a sociální zařízení školy. Během dopoledne využívají sportovní areál, tělocvičny, počítačovou učebnu, žákovskou knihovnu i cvičnou

kuchyni. V poledne mají možnost stravovat se ve školní jídelně, ráno a odpoledne navštěvovat školní družinu.

3.2. Materiální podmínky

Učebnu přípravné třídy jsme uzpůsobili věku žáků. Nábytek pro výuku (lavice a židle) jsou uspořádány do center aktivit, podlahu částečně pokrývá koberec a žáci mohou využít i relaxační kout. Ve třídě se nachází nábytek pro uložení materiálu a pomůcek pro rozvoj dovedností dětí, magnetické tabule, školní tabule, logopedické zrcadlo a projektor. Učitel využívá s dětmi veškeré vhodné pomůcky z kabinetů prvního stupně, knihy ze školní knihovny a vybavení tělocvičen. Ve třídě je umístěné umyvadlo s papírovými ručníky.

Stravování dětí v dopoledních hodinách zajišťují rodiče vlastní svačinou, v poledne chodí děti na oběd do školní jídelny tak, aby měly dostatek soukromí k získávání a upevnění dovedností stolování. Školní kuchyně podává dětem plnohodnotnou, vyváženou stravu. Během celého dne je zajištěn pitný režim. Pravidelný rytmus a řád lze přizpůsobit aktuální situaci a potřebám dětí.

3.3. Personální podmínky

Výuku v přípravné třídě vede paní učitelka s kvalifikací pro první stupeň základní školy. Pokud je do třídy zařazen žák se speciálními vzdělávacími potřebami, kterému je podpůrným opatřením určen asistent pedagoga, má k dispozici paní učitelka asistenta pedagoga. Spolupracuje s vychovatelkou ve školní družině, výchovnou poradkyní, učiteli prvních tříd a v případě potřeby se školskými poradenskými pracovišti. Velmi úzkou spolupráci navazuje s rodiči žáků. Pro děti i rodiče platí práva i povinnosti vyplývající ze školního řádu.

3.4. Psychosociální podmínky

Vzdělávání v přípravné třídě je individualizované a má intervenční, popř. korektivní charakter. Vzdělávací program trvá jeden rok. Žákům je trvale vytvářeno klidné a příjemné prostředí. Přípravná třída je umístěna v méně frekventované části školy, mimo provoz 2. stupně. Výuka v přípravné třídě se vzhledem k jinému režimu neřídí zvoněním na začátku a konci výuky. Děti jsou pod stálým dohledem učitelky, příp. asistentky pedagoga či jiné dospělé osoby (zaměstnanec školy). Vyučující předchází úrazu dětí v rámci pravidel ochrany zdraví. Děti pracují zpravidla společně, učitelka dbá na individuální přístup ke každému žákovi, přiměřeně k jeho schopnostem. Uspořádání dopoledního vyučování respektuje vyváženost, biorytmus dětí a zachovává střídání náročnějších aktivit s volnějšími činnostmi. Vzdělávací nabídka odpovídá věku dítěte, a především jeho individuálním potřebám.

4. Organizace vzdělávání

Počet žáků ve třídě je 10–14. O zařazení žáka do přípravné třídy rozhoduje ředitel školy na základě žádosti rodičů a doporučení školského poradenského pracoviště (v souladu s platnou legislativou). Výuka je realizovaná v rozsahu 21 hodin týdně. Výuka v přípravné třídě začíná každý den v 8.00 h. Čtyři dny v týdnu končí v 11,40 h a jeden den v 12, 30 h. Přestávky v rámci jednotlivých bloků volí učitel operativně podle zařazené aktivity. Výuka je členěna do bloků dle probíraného učiva a přiměřeně k výkonům žáků. Základem je organizovaná činnost dětí – ranní komunitní kruh, didaktické hry, práce s pracovními listy, relaxační a protahovací cvičení, pohybové a hudebně pohybové hry, činnosti rozvíjející hudební schopnosti, využívání různých výtvarných technik, práce s přírodními i nepřírodními materiály.

Denní režim

6:15 – 7:30

Ranní docházka – školní družina, mohou ji využít i děti z přípravné třídy

7:30 – 8.00

Příchod do třídy, příprava na dopolední činnosti

8:00 – 9.00

1. blok dopoledních činností – komunitní kruh, logopedická péče, rozumová výchova – oblast jazyková, matematické představy, rozvoj kognitivních schopností

9:00 – 9:20

Hygiena a svačinka

9:20 – 10:05 (jeden den v týdnu)

Individuální práce s dětmi, volné hry dětí

9:20 – 10:20 (10:05 – 11:05)

2. blok dopoledních činností – hudební, pracovní a výtvarná výchova

10:20 – 11:20 (11:05 – 12:05)

3. blok dopoledních činností – pobyt venku – vycházky s TV prvky, poznávací a pozorovací vycházky

11:20 – 11:40 (12:05 – 12:30)

Hodnocení dne, úklid třídy, osobní hygiena, příprava na oběd

11:40 - 11:50 (12:30 – 12:40)

Odchod domů, na oběd nebo do školní družiny

Režim dne je pružný, není striktně dodržován. Podle aktuální situace učitel volí změny v průběhu zaměstnání. Vzdělávání může být doplňováno i o aktivity 1. stupně ZŠ (divadlo, kulturní akce, projektové dny apod.). Při všech činnostech jsou prioritně respektovány potřeby dítěte. Veškeré snažení pedagogů směřuje k tomu, aby bylo dítě maximálně šťastné a spokojené a co nejvíce rozvíjelo svou osobnost ve všech oblastech.

Činnost	Časová dotace
Jazyková a literární výchova	6
Matematické činnosti	4
Rozumově poznávací činnosti	3
Hudební činnosti	1
Výtvarné činnosti	2
Tělovýchovné činnosti	3
Pracovní činnosti	2
Celkem	21

Informace k činnostem

Jazyková a literární výchova

- seznamují se s knihami, jejich autory a ilustrátory
- učí se pozorně naslouchat (předčítání, poslech CD...) a klást jednoduché otázky
- procvičují výslovnost, rozšiřují aktivní slovní zásobu
- učí se básně, říkadla a rozpočítadla zpaměti
- rozvíjí zrakovou a sluchovou percepci
- uvědomují si význam slov, nacházejí souvislosti
- pojmenovávají obrázky, řadí je podle posloupnosti, vypráví příběhy podle obrázků
- aktivně se zapojují do konverzace
- rozvíjí dovednosti pro budoucí psaní (manipulační činnosti, rozvoj jemné motoriky, správné návyky, správný úchop, uvolňovací cviky...)

Matematické činnosti

- orientují se v ploše i prostoru
- vytvářejí si představu čísla max. do 10
- orientují se v číselné řadě max. do 10
- uvědomují si vztahy více, méně, stejně
- rozlišují a pojmenovávají základní geometrické tvary
- tvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků

Rozumově poznávací činnosti

- adaptují se co nejpřirozeněji na nové prostředí a život ve škole
- dodržují základní pravidla pro společné soužití a uvědomují si jejich potřebu
- seznamují se se školou a jejím okolím
- poznávají časové vztahy (začátek, konec, dnes, včera, zítra), orientují se v čase (den, týden, rok)
- uvědomují si střídání ročních období v souvislosti s děním v přírodě
- seznamují se se zástupci rostlinné a živočišné říše a jejich způsobem života
- zdokonalují se v sebeobslužných činnostech a vytvářejí si pracovní návyky
- pojmenovávají části svého těla, seznamují se se zdravým životním stylem, pečují o své zdraví
- seznamují se environmentální výchovou

Hudební činnosti

- rozvíjejí cit pro rytmus
- učí se naslouchat hudbě
- zpívají dětské písně
- doprovázejí svůj zpěv na jednoduché nástroje
- pohybují se podle hudby (tanec, volný pohyb)

Výtvarné činnosti

- učí se pracovat různými technikami
- rozvíjejí své estetické cítění
- rozvíjejí svou fantazii
- vyjadřují své emoce
- vnímají barvy, uvědomují si odstíny, vhodně barvy kombinují
- učí se pracovat s plochou

Tělovýchovné činnosti

- zvládají základní pohybové dovednosti (chůze, poskoky, běh...)
- pohybují se v prostoru podle pokynů
- dodržují pravidla her
- učí se manipulovat s drobným náčiním a různými pomůckami (lavičky, míče, žíněnky, švihadla, obruče...)
- zlepšují svou koordinaci a obratnost
- zbavují se strachu při překonávání překážek
- zařazují do režimu dne relaxační a protahovací cvičení

Pracovní činnosti

- udržují své pracovní místo v pořádku
- pracují s drobným materiálem a přírodninami
- zpracovávají různé materiály (papír, těsto, modelína, textil...)
- procvičují manipulační schopnosti při práci se stavebnicemi
- zdokonalují střihání

5. Charakteristika vzdělávacího programu přípravné třídy

Přípravná třída je zřízena pro děti s odkladem školní docházky a pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Má za úkol systematickou přípravu těchto dětí na vstup do povinného vzdělávání v základní škole a rozvoj dílčích funkcí. Řídí se základními fyziologickými potřebami dětí, podporuje jejich zdravý vývoj a předchází vzniku rizikových jevů. Maximálně se přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny. Hlavním vzdělávacím cílem přípravné třídy je fyzická i psychická připravenost na vstup do první třídy. Vzdělávací program zajistí, aby vzdělávání dětí v přípravné třídě bylo efektivní a každému dítěti bylo individuálně umožněno získat dovednosti, které mu usnadní počátek povinné školní docházky. Důraz je kladen na posílení grafomotorických a jazykových dovedností, koncentraci pozornosti, spolupráci, vyjadřovací schopnosti, celkovou adaptaci na školní prostředí a rozvoj osobnosti dítěte. Dítě si osvojuje poznatky zábavnou formou pomocí didaktických, osobnostních a sociálních her a činností. Velký důraz je také kladen na spolupráci s rodinou, oboustrannou důvěru a respekt. Charakteristika vzdělávacího programu vychází z RVP PV.

5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Aby mohlo být dítě přijato do přípravné třídy, musí mít doporučení školského poradenského pracoviště. Je tedy samozřejmostí, že při jeho vzdělávání úzce spolupracujeme s PPP a SPC, případně s odbornými lékaři a OSPOD. Součástí takového doporučení jsou i základní anamnestické údaje a návrh dalších podpůrných opatření, metod a postupů, kterými se řídíme a uzpůsobujeme individuálně vzdělávání tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem. Součástí našeho týmu je i speciální pedagog a logopedický asistent.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí:

- biologické Dítě a jeho tělo
- psychologické Dítě a jeho psychika
- interpersonální Dítě a ten druhý
- sociálně-kulturní Dítě a společnost
- enviromentální Dítě a svět

Školní vzdělávací program Všichni spolu je rozpracován do čtyř integrovaných bloků, které kopírují roční období. Ty se dále dělí do témat a podtémat. Jejich časová dotace je dostatečně volná, aby bylo možné reagovat na různé aktuální situace.

6.1. Integrované bloky:

- Rej barev
- Postavíme sněhuláka
- Příroda se probouzí
- Těšíme se na léto

6.2. Témata a podtémata:

Rej barev

- V nové škole
 - Poznáváme se navzájem
 - Seznamujeme se se školou a okolím
 - Tvoříme si pravidla
- Podzim
 - Malíř podzim
 - Bylo jedno paraplíčko
 - Měla babka čtyři jablka
 - Les plný hub
- Padá listí
 - Památka zesnulých
 - Příroda na podzim
 - Zvířátka v lese
 - Moje rodina

Postavíme sněhuláka

- Budou Vánoce
 - Mikuláš
 - Advent
 - Zvyky a tradice
- Studený leden
 - Stopy ve sněhu
 - Zvířátka potřebují naši pomoc
 - Sportujeme v zimě
 - Mráz malíř a sochař
- Zvědavá opička
 - Jak věci fungují
 - Chci být zdravý
 - Masopust
 - Třídíme odpad

Příroda se probouzí

- Jaro dělá pokusy
 - Všechno se zelená, nový život
 - Velikonoce
 - Spolkla mě knihovna
 - Ptačí zpěv
- Země
 - Pomůžeme naší planetě
 - Všechny děti Země
- Moji nejbližší
 - Pomáhám doma
 - Rostu a měním se (lidské tělo)
 - Můj domov

Těšíme se na léto

- Cestujeme
 - Bezpečně v dopravě
 - Dopravní prostředky
 - Poznáváme naši vlast
- Sportujeme a hrajeme si
 - Olympiáda
 - Děti mají svátek
 - Nuda nám nehrozí

6.3. Charakteristika jednotlivých bloků, dílčí cíle, vzdělávací nabídka a očekávané výstupy

6.3.1. Rej barev

Umožníme dětem adaptovat se na nové prostředí, poznat školu a její okolí, seznámit se se spolužáky a vytvořit si pravidla soužití. Vnímáme změny v přírodě, které přináší podzimní měsíce, hledáme souvislosti mezi podzimním počasím a těmito změnami, seznamujeme se s dozrávajícím ovocem a lesními houbami. Vzpomínáme na naše blízké, co již nejsou mezi námi, rozklíčováujeme rodinné vazby. Seznamujeme se s tím, jak zvířata přečkávají zimu.

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj psychické i fyzické zdatnosti

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností perceptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Dítě a společnost

- poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí

Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí ZŠ
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společenské hry a skupinové aktivity
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty
- sociální a interaktivní hry
- kooperativní činnosti
- společná povídání, sdílení a aktivní naslouchání jeden druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- samostatný slovní projev na určité téma

- konkrétní operace s materiálem
- spontánní hra, volné hry
- řešení myšlenkových i praktických problémů
- přímé pozorování přírodních jevů, rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- estetické a tvůrčí aktivity
- hudební a pohybové činnosti

Očekávané výstupy:

- zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech
- vést rozhovor
- popsat situaci
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- všímat si, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí

6.3.2. Postavíme sněhuláka

Zabýváme se tradicemi spojenými s adventem a vánočními svátky. Dětem přibližujeme duchovní podstatu Vánoc. Výtvarnou a pracovní činností rozvíjíme estetické vnímání. Připravujeme se na masopust. Poznáváme a pozorujeme hlavní znaky zimního počasí, co vše přináší, jak se projevuje. Seznamujeme se se zimními sporty. Učíme se nevytvářet odpad a ten vytvořený třídit. Pozorujeme stopy zvířat v přírodě, pomáháme ptákům a lesní zvěři přežít zimu. Zajímáme se o věci kolem nás, zkoumáme, jak fungují. Povídamy si o zdravém životním stylu, zdravé stravě, o tom, jak funguje naše tělo, a o důležitosti pohybu v našem životě. Chráníme své zdraví v různých nebezpečných situacích (požár, povodeň, přírodní jevy...)

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- vytváření základů pro práci s informacemi

Dítě a ten druhý

- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, aktivní přizpůsobení se společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka:

- činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- zdravotně zaměřené činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- komentování zážitků a aktivit
- samostatný slovní projev na určité téma
- přímé pozorování přírodních i technických objektů a jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování)
- výlety do okolí
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech objevování)

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě setkává
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Očekávané výstupy:

- zachovávat zdravé držení těla
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- porozumět slyšenému
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (ohrožujících), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádku a škod a upozornit na ně

6.3.3. Příroda se probouzí

Děti se seznámí s jarní přírodou (květiny, mláďata). Poznají velikonoční tradice, některé zástupce ptačí říše a jejich zpěv. Zamýšlejí se nad ekologickými problémy Země, snaží se najít cestu, jak by mohly přispět k ochraně naší planety. Navštíví školní i městskou knihovnu, objevují autory a ilustrátory dětských knih, vytvářejí rýmy, aktivně naslouchají čtenému textu, učí se krátké texty, vytvářejí si kladný vztah ke knihám. Získávají poznatky o svém těle a jeho částech, pojmenovávají je, zapojují všechny smysly. Identifikují role jednotlivých členů rodiny, vypráví o své rodině, o svém domově, zamýšlí se, jak mohou přispět k chodu domácnosti. Poznávají různé kultury a etnika, učí se rasové toleranci, respektování základních lidských práv a akceptovat rozdílné kultury.

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti, pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem

Dítě a společnost

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka:

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem

- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- hry a činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- hry a činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem si jsou podobní
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starším apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo školu
- ekologicky motivované herní aktivity

- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- utvořit jednoduchý rým
- sledovat očima zleva doprava
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, používat telefon
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- chápat slovní vtip a humor
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své písmo
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu, živé tvory apod.)

6.3.4. Těšíme se na léto

Děti se seznamují s dopravními prostředky a s bezpečností a pravidly v silničním provozu. Vydávají se na cesty „prstem po mapě České republiky“ a poznávají svou vlast i bezprostřední okolí svého bydliště. Přiblížíme si myšlenku olympijského hnutí, vyzkoušíme různé sportovní disciplíny, procvičíme hrubou i jemnou motoriku. Děti si vyzkoušejí různé výtvarné techniky, rozvíjejí svou fantazii, orientaci v ploše i prostoru, řeší „matematické“ a logické úlohy přiměřené jejich věku. Společně pracují na svém rozvoji v interpersonální oblasti, kultivují, posilují a obohacují jejich vzájemnou komunikaci. Uvádíme je do světa kultury a umění.

Dílčí cíle:

Dítě a jeho tělo

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvoj verbálních i neverbálních komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- získání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- rozvoj společenského a estetického vkusu
- seznamování se světem kultury a umění
- rozvoj schopnosti aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo zhlédlo
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu, vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností, variant
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými, matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, čísllice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové, logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem, výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity
- cvičení organizačních dovedností
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společenské aktivity nejrůznějších zaměření
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění
- hry a aktivity na téma dopravy, nácvik bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole nahoře, uprostřed, za pod, nad, u, vedle, mezi apod), elementární časové pojmy (teď, dnes, zítra, včera, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své možnosti i limity
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- zorganizovat hru

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální a instrumentální
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a že s těmito změnami je třeba v životě počítat

8. Evaluační systém

Evaluace a funkční zpětná vazba jsou důležitou součástí vzdělávacího procesu. Jsou prostředkem k hledání optimálních cest vzdělávání jednotlivých dětí a posouvají je na těchto cestách dál. Součástí evaluačního systému není jen hodnocení nasměřované od pedagoga směrem k žákovi, ale i jeho autoevaluace. Všichni pedagogičtí pracovníci v přípravné třídě průběžně sledují a hodnotí individuální pokroky dětí. Pravidelně a systematicky sbírají informace o naplňování cílů, kvalitě podmínek vzdělávání, způsobu realizace a zpracování integrovaných bloků a výsledcích vzdělávání. K tomu jim slouží žákovské portfolio, hodnotící archy, evaluační dotazníky pro rodiče a autoevaluace dětí při komunitních kruzích. Výsledky se pak promítají do změn a úprav. Učitel poskytuje dítěti co nejpřesnější okamžitou zpětnou vazbu. Využívá také různé samolepky a razítka. V pololetí a na závěr školního roku obdrží děti písemné slovní hodnocení. Zpráva obsahuje i doporučení pro další vzdělávání dítěte. Závěrečné hodnocení potvrzuje ředitel školy svým podpisem. Originál je předán rodičům, kopii archivuje škola. Pravidelné docházení do přípravné třídy je povinné, ale nezapočítává se do povinné školní docházky.